

**ȘCOALA NAȚIONALĂ DE STUDII POLITICE ȘI ADMINISTRATIVE
FACULTATEA DE ȘTIINȚE POLITICE**

**PROGRAM MANAGERIAL
CURAJUL DE A ÎNTREPRINDE**

**Cadrul dezvoltării strategice a
FACULTĂȚII DE ȘTIINȚE POLITICE
în anii 2016-2020**

Conf. univ. dr. Cristian Pîrvulescu

**București
mai 2016**

**Creativitate și inovare:
axa strategică de dezvoltare a Facultății de Științe Politice
pentru ciclul academic 2016-2020**

Următorii patru ani vor fi cruciali pentru Facultate de Științe Politice din cadrul SNSPA. După douăzeci și unu ani de la crearea ciclului de studii de licență și douăzeci și șase de ani de istorie a studiilor postuniversitare, cu cei douăzeci de ani de când se organizează studiile doctorale și cei patru ani de când a demarat și ciclul de studii postdoctorale, Facultatea de Științe Politice și-a definit, atât academic, cât și științific sau mediatic profilul public bine cunoscut.

Ceea ce rămâne încă de făcut este a fel de mult ca ceea ce s-a realizat deja. În privința cercetării fundamentale mai sunt încă multe de făcut, chiar dacă individual cadrele didactice și studenții tuturor ciclurilor universitare au încercat să facă față cerințelor din ce în ce mai ridicate în ceea ce privește calitatea cercetării.

Încă de la începuturile tulburi ale tranziției, din anul 1990, ceea ce avea să devină în 1995 Facultatea de Științe Politice, a demonstrat o identitate și un stil propriu care o particularizează în ansamblul facultăților din SNSPA. Pe de o parte o orientare civică pronunțată, care a rezistat eroziunii timpului, pe de altă parte o viziune progresistă care a dus la apariția unor domnii academice de pionierat (studii de gen, studii roma, antropologie, studii de muncă, etc.). Dar, cu toate aceste acumulări, perioada următoare va fi esențială pentru a adapta la o lume în continuă schimbare. Și toate acestea se vor petrece în condițiile în care universitățile din Europa, și nu numai, trec printr-o perioadă de criză profundă pe care universitatea noastră o resimte în diferite forme. Deja prioritățile bugetare au afectat într-o oarecare măsură politicile speciale de sprijin pentru cercetare creativă și inovativă.

Facultatea de Științe Politice trebuie să devină o instituție deschisă spre viitor; capabilă să genereze cunoaștere de calitate cât și linii de acțiune publică relevante la nivel național, regional și european. În acest sens decanul și echipa sa de management trebuie să coordoneze diferitele componente pentru a folosi întreaga capacitate a facultății, să gestioneze o politică de orientare științifică și publică, să promoveze cât mai bine activitatea tuturor membrilor comunității academice, dar, de asemenea, și să comunice perfect cu conducerea universității și cu puterile publice. Pe de altă parte, acest program extinde și integrează totodată la nivelul facultății viziunea strategică propusă în programul managerial general al rectorului Remus Pricopie.

În același timp decanul și echipa sa vor dezvolta un dialog structurat cu studenții de la toate ciclurile de studii universitare. În acest sens, misiunea sa fundamentală va fi aceea de a reprezenta facultatea în raport cu toți interlocutorii săi.

În ce mă privește, experiența acumulată în cei 25 de ani petrecuți în învățământul universitar, fiind membru al Senatului din 1996, secretar științific al facultății din 2000 până în 2004, 1998, prodecan între 2004 și 2005 și decan din 2005, ca și cele peste două decenii de experiență în organizații civice și cei aproape 10 petrecuți în organizații europene m-au convins că cea mai eficientă formă de conducere este cea democratică. Managementul eficient nu se poate consolida decât într-un mediu transparent și participativ. În acest sens, cred că Facultatea de Științe Politice are, nu doar un rol academic sau instituțional, ci și unul social, civic și cultural.

Actualul context academic, puternic influențat de cea mai gravă criză economică de la al doilea război mondial înapoi – ale cărei consecințe economice se reflectă negativ, peste tot în lume, chiar dacă în forme și proporții diferite – a dus la subfinanțarea cronică a învățământului superior și a cercetării obligând la acomodarea obiectivelor la mijloacele existente. Încet, dar sigur, o serie de obiective vizând democratizarea accesului la învățământul superior, în special privind deschiderea acestuia către categoriilor defavorizate, au fost, dacă nu abandonate, atunci diminuate semnificativ. În aceste condiții facultatea este obligată să manifeste o atitudine dinamică, deschisă, dar totodată consecventă în raport cu principiile și valorile asumate pentru a face față multiplelor sfidări externe sau interne (de la criza finanțării educației la tentația politizării sau infiltrării mediului academic la centralizarea deciziei și diminuarea, de facto, a autonomiei universitare, până la asaltul populismului și a extremismului asupra mediului universitar) la care este sau va fi supusă.

Curajul de a întreprinde, ca program managerial pentru următorii patru ani, presupune următoarele **angajamente**:

1. Dezvoltarea, pe baza acumulărilor existente, a unor domenii de excelență universitară și cercetare cu relevanță națională, regională și europeană în *domeniul științelor politice și sociale*;
2. Gestionarea situațiilor de criză prin intermediul unor proceduri simple și consensuale pentru depășirea dificultăților și găsirea numitorului comun în interesul general al întregii comunități academice;
3. Organizarea unor „stări generale” ale facultății la începutul fiecărui an universitar în cadrul căror să se dezbată democratic diferite viziuni privind strategiile de dezvoltare;
4. Întărirea rolului Consiliului facultății ca instanță în cadrul căruia se vor realiza schimburi de opinii și dezbateri periodice privind gradul de realizare al obiectivelor strategice, dar și întâlniri cu echipa de conducere a universității privind obiectivele și acțiunile politice universitare generale;

5. Prezentarea, până la începutul anului academic 2016-2017, și ulterior a fiecărui an universitar, a unei evaluări intermediare a stadiului realizării obiectivelor pe termen mediu și lung și a acțiunilor în curs de desfășurare;
6. Dezvoltarea unei politici structurate privind crearea și participarea diferitelor specializări și masterate la rețele și consorții științifice și de cercetare internaționale;
7. Dezvoltarea de gateway-uri între facultate și mediul de afaceri pentru a face din FSP, ca și din SNSPA, un jucător major în ceea ce privește formarea și expertiza în domeniile sale de competență;
8. Crearea unei platforme de cooperare și schimburi între diferitele părți ale comunității academice din FSP (studenți, profesori și cercetători) și companii pentru dezvoltarea unor stagii de formare adaptate unei piețe cu în continuă schimbare;
9. Asigurarea condițiilor pentru informatizare completă, în interesul studenților, a serviciilor de secretariat;
10. Dezvoltarea unor servicii de suport pentru studenții și cercetătorii tineri cu scopul de a sprijini cercetarea inovativă;
11. Înființarea unor unități speciale de cercetare prospectivă multidisciplinară, în cooperare cu celelalte componente academice din SNSPA, în vederea realizării unor studii cu relevanță internațională.

Având în vedere perioada dificilă pe care o parcurge societatea românească, ca de altfel și cea europeană astăzi, luând în considerare confuzia valorilor care a început să afecteze deja spațiul cercetării, mai ales în domeniul științelor sociale, privind cu îngrijorare tendințele revizioniste care încercă să instrumentalizeze istoria și să transfigureze mediul academic, social și politic, pentru a putea menține direcția și coeziunea comunității noastre academice propun reafirmarea setului de PRINCIPII în funcție de care să fie orientate toate acțiunile noastre ulterioare:

1. Promovarea principiilor și normelor fondate pe valorile democrației (egalitate, libertate, justiție, participare, cetățenie) și dezvoltarea unor instrumente teoretice și practice prin care acestea să poată fi puse în aplicare;
2. Principiul nediscriminării de gen, de orientare sexuală sau filosofică;
3. Principiul accesului liber la educație, la formare și la carieră;

4. Principiul libertății neîngrădite de exprimare, de idei și de opinii;
5. Principiul laicității și neutralității spațiului de învățământ și cercetare;
6. Promovarea pluralismului și a diversității academice;
7. Promovarea unor forme de educație în spiritul autonomiei personale bazată pe accesul liber și echitabil la informații;
8. Principiul democrației academice;
9. Principiul nepolitizării cunoașterii și al nepartizanatului politic;
10. Principiul ofertei educaționale orientate spre student;
11. Respectul proprietății intelectuale.

Ca **OBIECTIVE STRATEGICE** în funcție de care să se organizeze facultatea noastră vă propun o serie de obiective care să vizeze atât *dezvoltarea învățământului*, dar mai ales *dezvoltarea cercetării fundamentale sau aplicative*, precum și organizarea unei serii de *programe extracurriculare* și de *parteneriate academice*.

În privința **Dezvoltării învățământului** propun:

A. Dezvoltarea și diversificarea studiilor postdoctorale

B. Dezvoltarea școlii doctorale

A.1 Științe politice: creșterea numărului de conducători de doctorat (minimum patru noi conducători de doctorat până în 2020) și a domeniilor de cercetare doctorală;

A.2 Sociologie: întărirea școlii doctorale de sociologie și antropologie și creșterea numărului de conducători de doctorat

A3 Dezvoltarea unor parteneriate pentru doctorate europene sau internaționale

A.4. Înființarea școlii doctorale *relații internaționale și studii culturale* (până în 2018)

C. Dezvoltarea cursurilor universitare de masterat

- dezvoltarea masteratelor teoretice și aplicative, generale și speciale
- creșterea numărului de locuri bugetate la masterat (200 de locuri 2018)
- modularea semestrială a masterelor pentru optimizarea cheltuielilor;

- acreditarea de noi masterate, în funcție de noile tendințe de cercetare, dar și înghețarea, cel puțin pentru un an, sau chiar desființarea altor masterate care nu reușesc să atragă un număr suficient de studenți;
- dezvoltarea cu prioritate a masteratelor interdisciplinare și transdisciplinare;
- parteneriate în dezvoltarea masteratelor cu instituții publice și companii.

D. Dezvoltarea învățământului universitar de licență:

- regândirea sistemului admiterea pe specializări în vederea creării unei sinergii între diferitele specializări;
- introducerea noi specializări (până în 2018 înființarea *specializării științe politice în limba engleză*, dar și evaluarea creării unor noi specializări, cum ar fi *științe ale educației* sau *antropologie*)
- dezvoltarea specializării *relații internaționale* în perspectiva construcției unor formule care să asigure sinergia instituțională, atât în domeniul academic, cât și de cercetare, cu Departamentul de Relații Internaționale (până în 2018);

E. Dezvoltarea cursurilor de formare continuă și a programelor de pregătire de scurtă durată

- găsirea unor formule pentru asigurarea pregătirii continue a personalului didactic din învățământul preuniversitar de științe sociale;
- dezvoltarea unor forme de învățământului la distanță adaptate.

În privința **Dezvoltării cercetării fundamentale** propun :

- înființarea și dezvoltarea unor institute de cercetare în funcție de direcțiile de studii doctorale
- definirea domeniilor de excelență (politică publică, politică comparată, studii de gen, studii umane,)
- dezvoltarea unor consorții de cercetare interdisciplinare interuniversitare

În privința **Dezvoltării cercetării aplicative** cred că ar fi oportune :

- organizarea Centrului de cercetări politico-sociale

- promovarea unor pachete sectoriale de cercetare (cercetare aplicativă, cicluri de conferințe și dezbateri periodice, reviste) ca de exemplu:
 - **Observatorul extremismului**
 - **Observatorul politicilor de gen și antidiscriminare**
 - **Observatorul schimbării sociale**
 - **Centrul de politică comparată**

În direcția organizării unor **Programe extracurriculare** înființarea unor programe de anvergură, de impact academic, dar și public, precum:

- a. Programul educațional în științe sociale dedicat românilor din străinătate** (proiectarea unui sistem de învățământ la distanță - nu doar pentru specializările existente, ci și a unor programe de scurtă durată, pliate pe nevoi);
- b. Programul școala permanentă** (cursuri de specializare și recalificare pentru persoane de peste 30 de ani);
- c. Programul de monitorizare a activității guvernamentale și a politicilor publice** (club de dezbateri, discuții, studii și analize asupra guvernării la nivel central și local);
- d. Programul elite 2030** (identificarea elevilor supradotați din învățământul preuniversitar și susținerea acestora);
- e. Programul incubator profesional.** (incubator pentru absolvenții facultății sau din ultimul an de studiu de a lucra în domeniul de specializare prin susținerea lor de către facultate).

În același timp devine necesară **Dezvoltarea și diversificarea resurselor financiare** astfel încât:

1. **Minim 10%** din fondurile facultății să provină din servicii educaționale și de pregătire extrauniversitară (training-uri, servicii educaționale de respecializare). În acest sens este necesară acreditarea unor cursuri și programe adaptate cererilor mediului public și privat.
2. **Minim 30%** din venituri ar trebui să provină din finanțări din contracte de cercetare, consultanță, de prestări de servicii etc.

Programul schițat mai sus reprezintă un proiect de dezvoltare instituțională a cărui implementare depinde de participarea întregii comunități academice din Facultatea de Științe Politice. Ca orice proiect, el nu poate fi, și nu poate este, un program definitiv și rigid, ci un exercițiu de proiectare participativă.

Cristian Pîrvulescu

